

PIŠE LADA BURČUL
SNIMIO LUKA GERLANC/CROPIX

Vezir Ibrahim-paša, povijesna ličnost koja je u javnosti poznatija iz serije „Sulejman Veličanstveni“, poticao je 1526. godine turskog admirala Piriya Reisa da dovrši knjigu „Kitab-i Bahrije“ („Knjiga o plovidbi – upute za pomorce“), u koju je Reis unio crteže čak 210 pomorskih karata koje je napravio na svojim putovanjima, osobito po Mediteranu. Dio tih atraktivnih raznobojnih karata, otisnutih u velikim formatima, izložen je u zadržarskoj Kneževoj palači, gdje su se predstavnici iz Turske pohvalili kako je Piri Reis, kartograf Sulejmana Veličanstvenog, pomorac i geograf, izradio značajno kvalitetnije karte od onih u Europi u 16. stoljeću, te kako su ReISOve karte odražavale vrhunac moći Osmanlijskog Carstva i želje Osmanlija da ovladaju Sredozemljem.

Obala i otočje

Reis u dijelu knjige nazvanom „Dalmacija“ donosi 23 karte hrvatske obale i otočja – Dubrovnika, Šibenika, Zadra, Pule i drugih gradova, te otoka među kojima su Hvar, Vis, Korčula, Mljet, Molat, Rab, Pag i Krk. - Danas je sačuvano 40-ak primjeraka „Knjige plovidbe“, vrhunsko djelo koje je nama, zbog pisma, bilo nepoznato. Reis je u njoj donio sve detalje: o morskim strujama, vjetrovima, o plićinama, o

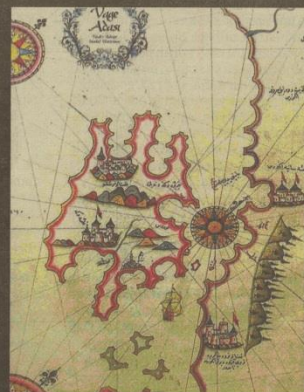
Kolumbove karte su izgubljene pa zahvaljujući ReISOvima znamo kako su izgledale, kazao je Oguz Aydemir

VRHUNSKO DJELO

SULEJMANOV JE VEZIR POTAKNUO ADMIRALA PIRIA REISA DA DOVRŠI KNJIGU SA SVIM UPUTAMA VAŽNIM ZA POMORCE 'KITAB I BAHRIJE'

IBRAHIM-PAŠINE KARTE MEDITERANA u zadržarskoj Kneževoj palači

Turska zaklada za podvodnu arheologiju omogućila je izložbu na kojoj je predstavljen dio zanimljivih pomorskih karata moćnog carstva, među kojima su i one hrvatske obale i otočja



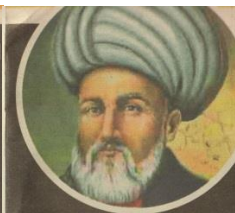
Karta otoka Krka



Šibenski arhipelag



Zadržarski arhipelag



Mletački zaljev

•• Opisujući otok Vis, Reis je 1526. godine naveo da u luci Komiža („Port Kamiza“) mještani love puno srdela i sole ih. Za otok Hvar je naveo da ima dva dobra pristaništa – Stari Grad i Hvar, a cijeli je Jadran u ReISOvo vrijeme poznat kao „Mletački zaljev“. Obala oko Šibenika opisana je kao slavenska, tj. hrvatska, opisani su Kornati i Šibenik kao veliki kaštel smješten u prirodnoj luci u koju utječe rijeka. Luka Zadar („Cara“) i otoci ispred grada posebno su nacrtani i opisani.

kvaliteti dna koja je iznimno važna zbog sidrenja... - kaže Mithad Kozlić, povjesničar pomorstva i geografije sa Sveučilišta u Zadru. Knjiga je sadržavala detaljne informacije o svim lukama, uvalama, zaljevima, rtovima, poluotocima, otocima, tjesnacima i najpovoljnijim skloništim na Sredozemlju. Sadržavala je i podatke o astronomskoj navigaciji, ali i mnoge podatke o lokalnom stanovništvu u pojedinim mjestima.

Izložbu u Zadru priredila je Turska zaklada za podvodnu arheologiju (TINA) iz Istanbula, čiji nam je predsjednik Oguz Aydemir kazao da je Reis koristio karte Kristofora Kolumba, koje je precrtao.

- Kolumbove karte su izgubljene, ali zahvaljujući ReISOvim crtežima znamo kako su izgledale, kako su izgledali Antarktik ili istočna obala Sjeverne Amerike u to vrijeme – kazao je Oguz Aydemir.

Ayse Selcan Sanli: Morate ukinuti vize za turiste iz Turske

•• Ayse Selcan Sanli, zamjenica veleposlanika Republike Turske u Hrvatskoj, izložbu smatra prezentiranjem dijela zajedničke povijesti Turske i Hrvatske.

- Danas, veze između Turske i Hrvatske ne bih nazvala boljima, nego jačima i čvršćima. Nemamo bilateralnih problema, turski poduzetnici investiraju u Hrvatskoj, pa i u Zadru, Turska opećenito uživa veću popularnost u Hrvatskoj nego prije. Mislim da Hrvati tek otkrivaju našu zemlju i našu kulturu. Dolaze nam hrvatski studenti koji dio studija žele provesti u Turskoj, čak i da nauče turski jezik, koji iz nekog razloga među studentima postaje sve popularniji. Mi to cijenimo. S naše strane, Hrvatska je jedna od top destinacija za turiste iz Turske. Ali od lani je problem viza. Mi razumijemo obvezu uvođenja viznog režima prema Turskoj, ali to je u svakom slučaju razočaravajuće za naše državljane koji žele putovati u Hrvatsku, investirati ili turistički boraviti. To dakako ne znači da su turski državljani „odustali“ od Hrvatske, naši turisti najradije posjećuju Dubrovnik.

•• Da li turisti iz Turske kod nas traže halal, prehranu prema zapisima i pravilima iz Kurana? Na Jadranu postoji samo jedan hotel s halal-certifikatom. - Znae što, halal je važan, ali turizmu ćete pomoći ako ukinete vize, ako postanete fleksibilniji prema turskim državljanima u tom smislu. Dakako da halal može pomoći jer ga mnogi naši državljani u hotelima i restoranima traže, pa i određuju po tome svoje destinacije, ali viza je problem broj jedan. Znam da se na tome radi i to je najvažnija stvar koju treba učiniti da bi veći broj turskih državljana posjećivao Hrvatsku.

•• Koliko su turski državljani zainteresirani za ulaganje u Hrvatskoj?

- Poznate su mi teškoće naših investitora, koji se neće upustiti u ulaganje u zemlji gdje vlada „teška“ birokracija. Uspješni su po svijetu, uporni, njima je Hrvatska atraktivna za ulaganje. Mi u Hrvatskoj već imamo velike kompanije, a veze između Turske i Hrvatske razvijaju se sve bolje – kaže Ayse Selcan Sanli.

